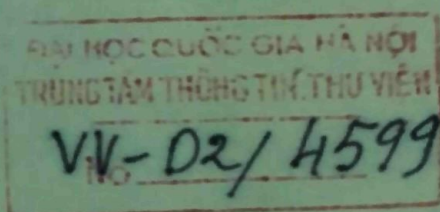

495.9d2
NGT-C
2001

GS. NGUYỄN TÀI CẨN

MỘT SỐ CHỨNG TÍCH
về
NGÔN NGỮ, VĂN TỰ VÀ VĂN HÓA

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI - 2001

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI GIỚI THIỆU.....	7
1. Tên gốc của trống đồng Đông Sơn.....	11
2. Về tên gọi con Rồng của người Việt	20
3. Bàn thêm về chuyện tên Rồng	30
4. Một giả thuyết nữa về lai lịch của tên “chằn” trong “chằn tình” và “bà chằn”	37
5. Về cách đọc tước hiệu <i>Bố cái đại vương</i>	42
6. Vấn đề lập trường đối với nhà Tống trong bài <i>Vương lang quy</i> của Ngô Chân Lưu	48
7. Điếm qua vài nét về tình hình cấu tạo của chữ Nôm	58
8. Cấu tạo của chữ Nôm : một vài vấn đề cần phải tiếp tục giải quyết.....	95
9. Bàn thêm về vấn đề chữ Phạn trong các chùa chiền miền Bắc Việt Nam	103
10. Bốn câu thơ đáng chú ý trong tập thơ di sử xưa nhất hiện biết.....	113
11. Về việc dùng hai động từ “vào”, “ra” để chỉ sự di chuyển đến một địa điểm ở phía nam hay phía bắc.....	118
12. Về một số ván in đầu thời Lê Sơ (1434 - 1443) vừa phát hiện được ở Linh Tiên Quán.....	129

13. Một cú liệu mới về ngữ âm lịch sử : bản “Cao thượng ngọc hoàng bốn hạnh tập kinh âm thích” 172
14. Một vài nhận xét bước đầu về ngôn ngữ trong thơ Nguyễn Trãi 193
15. Về chữ Nôm thời Quốc âm thi tập 205
16. Thử phân định thơ Nôm Nguyễn Trãi và Nguyễn Bình Khiêm 218
17. Niên đại và giá trị của bản in *Đại Việt sử kí toàn thư* do GS. Demiéville còn giữ lại được ở Paris 235
18. Về một số văn bản thế kỉ 17-18 vừa phát hiện được ở một kho lưu trữ tại Paris 250
19. Một bức thư cuối thế kỷ 17 triều đình Lê Trịnh gửi vua nước Pha Lan Sa 267
20. Nhận xét sơ bộ về một vài đặc điểm ngôn ngữ trong văn xuôi cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX..... 272
21. Một vài nhận xét về danh từ chỉ quan hệ thân thuộc trong tiếng Việt hiện đại..... 283
22. Quá trình hình thành thể đối lập giữ ba từ “được, bị, phải” 286
23. Lăm và nhăm, một và mốt..... 293
24. Các trang bút tích của Hồ Chủ tịch: một cú liệu quan trọng về vấn đề cải tiến chữ Quốc ngữ 299
25. Những câu thơ 6 chữ trong *Giới Hiền thi tập* của Nguyễn Trung Ngạn 304
26. Thử bàn thêm về thể thơ lục bát..... 314
27. Hai bài thơ chữ Hán làm theo thể ca trù (hát nói) của Nguyễn Khuyến 335

28. Thử tìm hiểu thêm về bài *Vũ trung sơn thủy* của Thiệu Trị 340
29. Bàn thêm về kỹ xảo trong bài *Vũ trung sơn thủy*..... 359
30. Thử tìm cách đối lại về ra của Cụ Nguyễn Khoa Vy:
“Tết tới tưng tiền tiêu, tính toán toan tìm tay tử tế” 372
31. Vài điểm tóm tắt về lịch sử ngữ âm tiếng Việt..... 381
32. Thử phân kỳ lịch sử 12 thế kỷ của tiếng Việt..... 401
33. Truyền thống gieo vần trong thơ chữ Hán ở Việt Nam 412
34. Văn hóa chữ Hán và ngôn ngữ Việt Nam : vai trò của
các yếu tố gốc Hán trong tiếng Việt hiện đại..... 424